

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

บทนี้ผู้วิจัยจะได้กล่าวถึงวิธีการ ขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย เรื่อง การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการหมู่บ้านในกระบวนการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์ ตามลำดับต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือ และการหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การจัดกระทำกับข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ คณะกรรมการหมู่บ้าน จำนวน 435 คน จาก 87 หมู่บ้าน (หมู่บ้านละ 5 คน) จำนวน 8 ตำบลผู้วิจัยใช้ประชากร คณะกรรมการหมู่บ้านในเขตอำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์ ทั้งหมดจำนวน 435 คน ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนหมู่บ้าน และจำนวนประชากรคณะกรรมการหมู่บ้านที่เป็นกลุ่มตัวอย่างใน
เขตองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์

ลำดับที่	ชื่อองค์การบริหารส่วนตำบล	จำนวน หมู่บ้าน	จำนวนประชากร คณะกรรมการหมู่บ้าน(คน) ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
1	องค์การบริหารส่วนตำบลหมู่น	11	55
2	องค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง	16	80
3	องค์การบริหารส่วนตำบลแซงบาดาล	15	75
4	องค์การบริหารส่วนตำบลมหาไชย	10	50
5	องค์การบริหารส่วนตำบลผาสวย	11	55
6	องค์การบริหารส่วนตำบลลำห้วยหลวง	10	50
7	องค์การบริหารส่วนตำบลศรีสมเด็จ	6	40
8	องค์การบริหารส่วนตำบลสมเด็จ	6	30
รวม		87	435

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงสำรวจเพื่อศึกษา ผู้วิจัยได้กำหนดการเลือกเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยดังนี้

1. ประเภทของเครื่องมือ เป็นแบบสอบถามปลายเปิด และปลายปิด
2. ส่วนประกอบของเครื่องมือ แบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลมี

ส่วนประกอบแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของคณะกรรมการหมู่บ้านที่ตอบแบบสอบถาม จำนวน 4 ข้อ ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ และระดับการศึกษา เป็นคำถามแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 ระดับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการหมู่บ้านในกระบวนการบริหาร องค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์ แบ่งออกเป็น 6 ด้าน ข้อคำถาม จำนวน 28 ข้อ ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นอื่นๆ

การสร้างเครื่องมือ และการหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. การสร้างเครื่องมือ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามประกอบการวิจัยที่จัดทำขึ้น มีวิธีการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

1.1 รวบรวมข้อมูลจากเอกสารเกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎีของคูลิค และเออร์วิค งานวิจัยที่เกี่ยวข้องได้แก่ เอกสารงานวิจัยของสมานมิตร ญาณบุญ (2547) เอกสารการสัมมนาองค์การบริหารส่วนตำบล แนวคิดการมีส่วนร่วมของประชาชน

1.2 นำข้อมูลจากกรอบแนวคิด และวัตถุประสงค์ของการวิจัยมาใช้เป็นข้อคำถามของแบบสอบถาม

1.3 ร่างแบบสอบถามนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณาความครบถ้วนครอบคลุม การใช้ภาษา โครงสร้าง และรูปแบบการตั้งคำถาม เสร็จแล้วนำมาปรับปรุงตามคำแนะนำให้สมบูรณ์

1.4 แบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วนำไปเสนอผู้อำนวยการด้านการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมของประชาชน เพื่อพิจารณาให้คำแนะนำให้สมบูรณ์ที่สุดก่อนนำไปจัดพิมพ์ และใช้ประกอบการเก็บรวบรวมข้อมูลดังรายนามต่อไปนี้

1.4.1 นายศราวุธ แฝงสีคำ ศศ.ม. (ไทยคดีศึกษาเน้นสังคมศาสตร์) ตำแหน่งเจ้าพนักงานปกครอง 7 ว ที่ทำการปกครองจังหวัดกาฬสินธุ์

1.4.2 ว่าที่ร้อยตรีสุรสิทธิ์ สิริ ศศ.ม.(รัฐศาสตร์) ตำแหน่งปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลผาเสวย อำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์

1.4.3 นางณัฐอร การถัก ศศ.ม. (รัฐศาสตร์) ตำแหน่งปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลหนองซ้าง กิ่งอำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดกาฬสินธุ์

2. การหาคุณภาพเครื่องมือ

นำแบบสอบถามไปตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ โดยไปทดสอบกับคณะกรรมการหมู่บ้านในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 40 คน แล้วนำผลที่ได้จากการสอบถามมาวิเคราะห์ค่าอำนาจของแบบสอบถามทั้งฉบับโดยใช้ *t-test* ระหว่างกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ นำข้อที่มีค่า t ตั้งแต่ 1.92 ขึ้นไปมาเป็นข้อคำถาม โดยนำมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามการหาค่า

โดยวิธีสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach) (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 99)
ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .95

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยกำหนดขั้นตอน และวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. ขอนหนังสือรับรองจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามถึง
นายกองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์ เพื่อประสานการเก็บ
ข้อมูลกับคณะกรรมการหมู่บ้านในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอสมเด็จ จังหวัด
กาฬสินธุ์
2. ส่งหนังสือขออนุญาตให้ผู้วิจัยเข้าเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามเพื่อการวิจัย
จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามเพื่อนำข้อมูลไปศึกษาวิจัยโดยทาง
ไปรษณีย์ให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ตามที่อยู่ เพื่อประสานการจัดเก็บข้อมูลกับคณะกรรมการ
หมู่บ้าน ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
3. แต่งตั้งผู้ช่วยผู้วิจัยประจำองค์การบริหารส่วนตำบลแต่ละแห่งในเขตอำเภอสมเด็จ
จังหวัดกาฬสินธุ์ เพื่อช่วยเหลือผู้วิจัยในการเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนจากกลุ่มตัวอย่าง

การจัดกระทำกับข้อมูล

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ และความถูกต้องของแบบสอบถามจากการเก็บรวบรวม
แบบสอบถามคืนจากกลุ่มตัวอย่างได้ จำนวน 400 กลุ่มตัวอย่าง
2. บันทึกข้อมูลที่เป็นรหัส ลงในเครื่องคอมพิวเตอร์ ตามคู่มือการลงรหัสกำหนดการ
ให้คะแนนของแบบสอบถามแต่ละข้อจากอำนาจการจำแนกรายข้อไว้ 5 ระดับดังนี้
  - 2.1 การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการหมู่บ้านในกระบวนการบริหารงานองค์การ
บริหารส่วนตำบล โดยแบ่งการมีส่วนร่วม ตามแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating scale) ของ
ลิเคิร์ต (Likert) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด (บุญชม ศรีสะอาด ,
2545 : 72)

- คะแนน 5 หมายถึง มีส่วนร่วมมากที่สุด
- คะแนน 4 หมายถึง มีส่วนร่วมมาก
- คะแนน 3 หมายถึง มีส่วนร่วมปานกลาง
- คะแนน 2 หมายถึง มีส่วนร่วมน้อย
- คะแนน 1 หมายถึง มีส่วนร่วมน้อยที่สุด

2.2 นำแบบสอบถามที่ลงคะแนนเรียบร้อยแล้วไปประมวลผลข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปพร้อมเกณฑ์การให้ความหมายค่าเฉลี่ยดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 100)

- ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการหมู่บ้านมากที่สุด
- ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการหมู่บ้านมาก
- ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการหมู่บ้านปานกลาง
- ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการหมู่บ้านน้อย
- ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการหมู่บ้านน้อยที่สุด

การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่เก็บรวบรวมจากแบบสอบถามนำมาจัดเป็นหมวดหมู่ลงในแบบลงรหัส (Coding form) หลังจากนั้นจึงนำไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ในการรวบรวมประมวลผล และวิเคราะห์ข้อมูลโดยดำเนินการดังนี้

1. การวิเคราะห์เชิงพรรณนา เพื่ออธิบายข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง สถิติที่ใช้ คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย
2. การวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการหมู่บ้านในกระบวนการบริหารงาน องค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์ ใช้ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) แล้วแปรผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามเกณฑ์การแปลความหมายเพื่อบรรยายลักษณะข้อมูล
3. การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการหมู่บ้านในกระบวนการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกตามเพศ โดยใช้สถิติทดสอบ *t-test* จำแนก อายุ อาชีพ และระดับการศึกษา ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว *F-test* (One Way ANOVA) โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และค่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้วิจัยจะเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยโดยการทดสอบรายคู่ด้วยวิธีการ LSD. (Least Significant Difference)

4. การรวบรวมข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการหมู่บ้านในกระบวนการบริหารงาน
องค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์ นำมาวิเคราะห์เนื้อหา และ
เรียบเรียงลำดับความสำคัญในแต่ละประเด็นแล้วนำมาสรุปในเชิงพรรณนา

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY